

посередництва. Відмінним ринком збуту могли слугувати урядові і громадські установи, військове відомство, школи, лікарні, приюти та інші заклади.

Усі ці заклади могли б придбавати потрібні їм предмети від кустарів дешевше, ніж купували на той час, а кустарі могли б суттєво підвищити свій заробіток. Але саме тут і не потрібні скупники: земські управи, стоячи обличчям до обличчя з кустарно-промисловими округами, могли визначити продуктивну силу кожної майстерні і розподіляти між ними замовлення у певних пропорціях.

3. Нарешті, покращення економічного побуту усієї маси кустарів могло статися з допомогою дешевого кредиту і артілей.

Скупник, приставлений до такої справи сприяв організації для кустарів кредиту із 8-10% річних, або артіль, яка збільшувала у двічі прибутки учасників і піднімала їх до самостійного положення у промислі, були б феноменальним явищем. Отже, скупник був рішуче непридатним слугувати справі серйозного покращення кустарних промислів.

Література:

1. Русские ведомости. – 1889, 31 мая. – № 148.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Доберняк Ю.В.

Науковий керівник: Савченко Т.В., к.е.н., доцент

Нікопольський факультет Запорізького національного університету

У нинішніх умовах запорукою виживання та основою стабільного стану підприємства служить його фінансова стійкість. Вирішення завдань стабілізації фінансового стану підприємства вимагає розробки власної політики управління фінансовими ресурсами, переосмислення організаційно-методичних аспектів подання та аналізу інформації про діяльність підприємств, сучасних методів об'єктивної комплексної оцінки й прогнозування.

У зв'язку з цим актуальності набуває питання забезпечення стійкого фінансового стану суб'єктів господарювання як основної передумови зростання конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

В зарубіжній та вітчизняній практиці дослідженням фінансової стійкості підприємств займаються такі науковці як: М.І. Баканов, І.А. Бланк, Ф.Ф. Бутинець, О.В. Єфімова, О.Д. Заруба, В.О. Мец, А.М. Ковальов, Л.Т. Гіляровська, А.Д. Шеремет, П.Ю. Буряк, М.В. Римар, М.А. Болюх, В.З. Бурчевський та ін.

Метою дослідження є уточнення методичних аспектів комплексної оцінки фінансової стійкості підприємств в умовах нестабільної економічної ситуації.

Фінансова стійкість підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства.

Вона пов'язана з рівнем залежності від кредиторів та інвесторів і характеризується співвідношенням власних і залучених коштів, яке визначає загальну оцінку фінансової стабільності.

Фінансова стійкість (стабільність) – це такий стан фінансових ресурсів, їх розподілу та використання, який забезпечує діяльність підприємства на основі збільшення прибутку, платоспроможність та кредитоспроможність підприємства в умовах допустимого рівня ризику.

Фінансово стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних джерел спроможне забезпечити запаси та витрати, не допустити невинуватеної кредиторської заборгованості, своєчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями. Фінансову стійкість підприємства характеризують такі чинники: фінансова забезпеченість безперервності діяльності; фінансова незалежність від зовнішніх джерел фінансування; здатність вільно маневрувати грошовими коштами; забезпечення покриття затрат на розширення та оновлення виробництва; стабільне перевищення доходів над витратами.

Оцінка фінансової стійкості підприємства має на меті об'єктивний аналіз величини та структури активів і пасивів підприємства та визначення на цій основі міри його фінансової стабільності й незалежності, а також відповідності фінансово-господарської діяльності підприємства цілям його статутної діяльності.

У світовій та вітчизняній обліково-аналітичній практиці розроблено систему показників, що характеризують фінансову стабільність підприємства. Їх поділяють на два класи. До першого класу належать показники, за якими визначають нормативні значення (показники ліквідності та платоспроможності). До другого належать показники, за якими нормативні значення не встановлюються: рентабельності, ефективності управління, ділової активності.

Визначення показників забезпеченості запасів та витрат джерелами їх формування дозволяє класифікувати фінансові ситуації за ступенем їх стійкості. Визначають такі чотири основні форми фінансової стійкості: абсолютна стійкість фінансового стану, з якою стикаються рідко і яка є крайнім типом фінансової стійкості, якщо запаси і витрати менші від суми власного оборотного капіталу і кредитів банку під товарно-матеріальні цінності; нормальна стійкість фінансового стану, яка гарантує платоспроможність підприємства, якщо запаси і витрати дорівнюють сумі власного оборотного капіталу і кредитам банку під товарно-матеріальні цінності; нестійкий (передкризовий) фінансовий стан, при якому порушується платоспроможність, але є можливість відновлення рівноваги між платіжними засобами та платіжними зобов'язаннями за рахунок залучення тимчасово-вільних джерел в обороті і збільшення власного оборотного капіталу; кризовий фінансовий стан, при якому підприємство перебуває на межі банкрутства, оскільки в даній ситуації запаси і витрати більші від суми власних оборотних коштів, кредитів банку під товарно-матеріальні цінності та залучення тимчасово вільних джерел засобів.

Аналіз фінансової стійкості підприємства доцільно здійснювати поетапно, а саме: на першому етапі відбувається розрахунок показників, які характеризують фінансову стійкість, їх оцінка та аналіз; на другому етапі вивчають фактори, які вплинули на фінансову стійкість, ранжують їх за значущістю та проводять кількісну та якісну їх оцінку; на третьому етапі розробляють заходи, щодо прийняття управлінських рішень з метою підвищення фінансової стійкості та зміцнення платоспроможності підприємства.

Методика аналізу вивчених коефіцієнтів полягає у порівнянні: фактичних коефіцієнтів поточного року з коефіцієнтами минулого року, а також з коефіцієнтами за кілька звітних періодів; фактичних коефіцієнтів з нормативними; фактичних коефіцієнтів підприємства з показниками конкурентів(дані беруться з фінансових звітів, що надаються до фінансових, статистичних органів); фактичних коефіцієнтів з галузевими показниками.

Розглянувши методику визначення низки коефіцієнтів, можна вважати, що аналіз коефіцієнтів – це визначення співвідношення між двома окремими показниками. Всі коефіцієнти можна розділити на 5 груп за такими ознаками:

- можливість погашення поточних зобов'язань;
- рух поточних активів;
- власний капітал;
- результати основної діяльності;
- інформація про ринкові ситуації.

Отже, фінансова стійкість є головним елементом загальної стійкості підприємства, так як є результатом зв'язку та взаємодії багатьох складових системи фінансових відносин підприємства та формується в процесі його операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

За допомогою аналізу коефіцієнтів можна виявити сильні та слабкі сторони підприємств, фірм.

Аналіз фінансової стабільності дає можливість оцінити готовність підприємства до погашення своїх боргів, його фінансову незалежність, тенденції зміни рівня цієї незалежності, відповідність стану активів і пасивів підприємства основним завданням його фінансово-господарської діяльності.

Фінансова стійкість підприємства є якісною характеристикою його фінансового стану, так як відображає тенденції зміни фінансових відносин на підприємстві під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, а також ефективність формування, розподілу і використання фінансових ресурсів підприємства.

Література:

1. Грачев А.В. Моделирование финансовой устойчивости предприятия Финансовый менеджмент. – 2010. – № 6. – С. 28-33.

2. Пономаренко В.С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія / В.С. Пономаренко, О.М. Тридід, М.О. Кизим. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 328 с.

3. Проців О. Особливості фінансової стратегії щодо подолання кризового стану підприємств / О. Проців // Державний інформ. бюлетень про приватизацію. – 2007. – № 6. – С. 18-25.

4. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія / О.О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2006. – 268 с.

СУТНІСТЬ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ І ЇЇ РОЛЬ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Іванько Л.І.

*Науковий керівник: Шершенюк О.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В останні десятиріччя спостерігаються зміни співвідношення між факторами конкурентоспроможності бізнесу, зокрема відбувається зростання частки факторів, які належать до нематеріальних активів підприємства. Важливе місце у цій групі факторів посідає корпоративна культура як елемент інтелектуального капіталу, оскільки цей фактор сприяє досягненню конкурентних переваг в управлінні та, на відміну від природних та фінансових ресурсів, є невичерпним. Цілеспрямоване й ефективне управління розвитком корпоративної культури та її елементів є одним із головних завдань сучасного менеджменту.

В Україні поняття «корпоративна культура» до останнього часу практично не використовувалося, що не означає, що в нашій країні немає організацій з розвинутою корпоративною культурою. Все більше керівників і менеджерів з персоналу сьогодні замислюються про необхідність цілеспрямованого формування корпоративної культури. Багато в чому така ситуація обумовлена переходом українського бізнесу на нову стадію розвитку, яка характеризується пошуком шляхів підвищення ефективності використання наявних ресурсів, у тому числі і персоналу. Потреба в управлінні процесом формування та розвитку корпоративної культури передбачає як діагностику її підсистем та елементів, так й ефективне планування та реалізацію відповідних управлінських заходів.

Середовище, яке опосередковано впливає на процес і результати діяльності підприємства і засновано на етичних, духовних, культурних, поведінкових цінностях і нормах, що складаються в процесі еволюції загальнолюдського, національного, корпоративного і особистісного розвитку має назву корпоративної культури.

Корпоративна культура (інша назва – організаційна культура) прийнята в кожній організації, вона значно впливає на різні сторони діяльності членів організації і, зокрема, на владні відносини і відносини контролю; ставлення до трудової діяльності; міжособистісні стосунки усередині груп; міжгрупові відносини та відносини із зовнішнім оточенням. Концепція багатонаціональної корпоративної культури почала складатися на початку 80-х років ХХ століття у США під впливом трьох наукових напрямів: стратегічного менеджменту, теорії